

Tütün ve müskirattan alınacak Müdafaa vergisi hakkındaki 2460 sayılı kanunun değiştirilmesine dair kanun tasarısı ve gümrük ve İnhisarlar, Maliye ve Bütçe Encümenleri mazbataları (1/353)

T. C.

Başveket

Muamelât Umum Müdürlüğü

Tetkik Müdürlüğü

Sayı : 71/211, 6/2603

2 . X . 1944

B. M. Meclisi Yüksek Reisliğine

Tütün ve müskirattan alınacak müdafaa vergisi hakkındaki 2460 sayılı kanunun tadiline dair Maliye Vekilliğince hazırlanan ve İera Vekilleri Heyetince 28 . IX . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılan kanun lâiyhasının esbabı mucibesıyla birlikte sunulmuş olduğunu arz ederim.

Başvekil

Ş. Saracoğlu

Mucip sebepler lâiyhası

1 Haziran 1934 tarihinde meriyet mevkiine giren 2460 numaralı kanuna tevfiikan enfiye ve tömbeki de dâhil olduğu halde tütün ve mamulâtı ile müskirattan alınmakta bulunan müdafaa vergileri tütün ve mamulâtında (Enfiye ve tömbeki dâhil) paket tarife fiyatlarıyla beher paketin ihtiva ettiği sigara adedi veya tütün sıkletine, müskiratta ise litre esasına istinat etmektedir. Filhalka kanunun 1 nci maddesinin (A) fıkrasıyla vazedilen hükme nazaran paket satış fiyatı 25 kuruş ve daha fazla olan ve içinde 20 aded sigara veya 20 - 25 gram tütünü muhtevi bulunan mamulâtın beher paketinden 1 kuruş ve bu fiyattan aşağı satılan mamulâtın beher paketinden yirmi para vergi alınması icabetmekte ve bir paketin muhteviyatı muayyen aded sigara ve muayyen gram tütün tömbeki veya enfiyeden fazla veya noksan bulunduğu takdirde ise vergi miktarının yukarıdaki esaslara göre mütenasiben tâyin edilip kesirlerin 10 veya yirmi paraya iblağı iktiza eylemektedir. Aynı maddenin (B) ve (C) fıkralarına nazaran ise rakı, konyak, likör, şampanya, viski, şarap ve biraların vergilerinin şişe hacimlerine göre hesaplanması lâzım gelmektedir. Kanunun arzedilen işbu hükümlerine göre müskirata ait verginin tâyin ve hesabında içkinin yalnız nevi ve şişesinin hacmi mevzuubahis bulunduğu halde tütün ve mamulâtına ait vergilerin hesabında

a) Paket satış fiyatı;

b) Bir paketin muhtevi olduğu sigara adedi veya tütün, tömbeki ve enfiye sıkletinin bilinişi icabetmekte ve bu hal ise satış fiyatlarıyla bir paketin muhtevi olduğu sigara adedi veya tütün, tömbeki ve enfiye sıkletinin her tahavvülünde müdafaa vergisinin yeniden hesabını zaruri kılmaktadır.

Diğer taraftan bazı vergi ve resimlere zam icrasına ve bazı maddelerin mükellefiyet mevzuuna alınmasına dair olan 27 . V . 1940 tarih ve 3828 sayılı kanun tütün ve muamelâtına ait müdafaa vergilerini yalnız bir misli artırmış bulunduğu halde bu kanuna eklenen 4040 sayılı kanunlarla mevzuubahis muamelâta ait müdafaa vergisine yapılan fevkalâde zamların maddelerin tarife fiyatlarına istinat ettirilmesi ve bu mevzuda konulan hadlerin ise birbirlerinden ayrı olması tütün ve ma-

mulâtına ait müdafaa vergisi ve zamların hesabındaki müşkülâtı bir kat daha artırmaktadır. Bundan başka tütün ve mamulâtına ait müdafaa vergisi ve zamlarının tarife fiyatları esnasına istinat ettirilmesi mezkûr mamulâtın tarife fiyatları üzerinde ihtiyaç ve icaplara göre idarenin kolaylık ve ferahlıkla tasarrufta bulunması imkânını da nezetmiş ve hattâ satış fiyatlarının bir miktar ucuzlatılması düşünülen bir kısım mamulâtta yapılacak tenzilâtın müdafaa vergisi ve zamlarına yaptığı büyük tesir dolayısıyla tasavvurdan sarfınazar edilmeğe mecburiyet hâsıl olmuş bulunmaktadır.

Bu hal, tütün ve mamulâtında muhtelif nevilerin cinsleri, hususiyetleri, maliyetleri ve sürümleri nazarı dikkate alarak birbirleriyle münasebetli ve ahenkli bir tarife tesisine mâni bulunduğu gibi herhangi bir nevi hakkında muayyen bir satış fiyatı tâyin etmek imkânını da nezeylemektedir.

Meselâ bugün için tarife fiyatı 25 kuruş olan bir paket sigaranın satış fiyatı:

Kuruş

25 Tarife fiyatı

1 2460 No. kanunun birinci maddesinin (A) fıkrasına göre müdafaa vergisi;

1 3828 sayılı kanunla bir misil zam

1 4040 No. kanunun 27 nci maddesinin (I) işaretli bendinin (A) fıkrası mucibince zam;

13 4226 sayılı kanunun 7 nci maddesinin (I) işaretli bendinin (A) fıkrası mucibince zam;

41

41 kuruş olmak icabetmektedir. Mezkûr sigaranın maliyetine veya sürümüne nazaran bilfarz 6 kuruş ucuzlatılması lüzum veya imkânı hâsıl olursa bu sigaraya ait satış fiyatını 35 kuruşa tesbit etmek mümkün bulunmamaktadır. Zira bu takdirde bahsi geçen sigaranın tarife fiyatı 19 kuruşa tenezzül etmekte ve bu fiyata nazaran satış fiyatının ise şu suretle :

Kuruş

19.00 Tarife fiyatı

0.50 2460 No. kanunun birinci maddesinin (A) fıkrasına göre müdafaa vergisi;

0.50 3828 No. kanuna göre bir misil zam;

1.00 4040 No. kanunun 27 nci maddesinin (I) işaretli bendinin (A) fıkrası mucibince zam;

6.00 4226 sayılı kanunun 7 nci maddesinin (I) işaretli bendinin (A) fıkrası mucibince;

27.00

27 kuruş olarak tesbiti zarureti ile karşılaşılmaktadır.

İşte yukarıda arzolunan mahzurları bertaraf etmek maksadiyle, tütün ve mamulâtın her nevinde hâlihazır satış tarifelerine nazaran alınmakta bulunan müdafaa vergisi ve zamları hesap edilip Gümrük ve İnhisarlar Vekâletiyle de mutabık kalınarak merbut kanun lâyihasının birinci maddesinde mezkûr satış bedellerinin yüzde otuz beşinin müdafaa vergisi olarak ayrılacağı hükme bağlanmış ve muvakkat maddede aynı nispetin 1 . VI . 1944 tarihinden bu kanunun neşredileceği tarihe kadar geçen zaman zarfında satılmış bulunan mamulâtın vergilerine dahi tatbik olunacağı tasrih edilmiş bulunmaktadır. Muvakkat maddenin 1942 ve 1943 malî yıllarında satılmış bulunan tütün ve mamulâtına ait müdafaa vergilerinin gayrisâfi hâsılatının yüzde otuz dördü üzerinden yeniden hesap ve tefrik edileceği hakkında ihtiva ettiği hüküm ise mezkûr yıllarda câri olan tarife fiyatları üzerinden hatalı bir noktâ nazarla noksan hesap edilmiş müdafaa ve vergilerinin ıslahı maksadına ve gümrük ve İnhisarlar Vekâletiyle mutabık kalınarak hesaplara istinat etmektedir.

Gümrük ve İnhisarlar Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

G. ve İ. Encümeni

Esas No. 1/353

Karar No. 13

27 . XII . 1944

Yüksek Reisliğe

Tütün ve müskirattan alınacak müdafaa vergisi hakkındaki 2460 sayılı kanunda değişiklik yapılması için Maliye Vekilligince hazırlanan ve 28 . IX . 1944 günlü İcra Vekilleri Heyeti kararı üzere 2 İkteşrin 1944 tarih ve 6/2603 sayılı Başvekillik tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun lâyihası ilgili vekâletler mümessilleri hazır bulunduğu halde encümenimizde görüşüldü.

Verilen izahata ve kanun lâyihası gerekçesinden anlaşıldığına göre yürürlükte bulunan 2460 sayılı kanun tütün ve mamulâtından alınacak müdafaa vergisinden paket tarife fiatlarıyla her paket içindeki sigara sayısı veya tütün ağırlığı gözetilerek hesaplanmasını amirdir. 3828 sayılı kanun bu suretle hesaplanacak vergilere bir kat zam yapılmış, 4040 ve 4226 sayılı kanunlarla konulan olağanüstü artırımlar ise aynı maddelerin tarife fiatlarına dayatılmıştır. Kanun gerekçesinde etraflıca anlatıldığı gibi bu hal bir yandan verginin hesaplanmasını güçleştirmekte, bir yandan da tütün ve yapraklarında çeşitlerin özellik, güzellik ve sü-

rümleriyle uygun tarife değişmelerine ve fiat indirmelerine engel olmaktadır.

Bu güçlükleri ortadan kaldırmak üzere müdafaa vergisinin satış bedellerinin yüzde otuz beşi olarak tesbiti için Gümrük ve İnhisarlar Vekilliginin de mutabakatı ile hazırlanan kanun lâyihası encümenimizde de uygun görülmüştür.

Havalesi uyarınca Maliye ve Bütçe Encümenlerine gönderilmek üzere Yüksek Reisliğe sunulur.

G. ve İ. En. Rs.	M. M.	Kâtip
Mardin	Rize	Seyhan
S. Düzgören	K. Kamû	Ş. İşcen
Amasya	Çanakkale	Erzurum
N. Aktın	A. Kamçıl	H. M. Göle
Eskişehir	Gaziantep	Kocaeli
İ. Özdamar	C. S. Barlas	A. Dikmen
Malatya	Malatya	Ordu
H. Sağıroğlu	O. Tamer	H. Yalman
Samsun	Samsun	Tekirdağ
S. Erbay	N. Öztuzcu	N. Trak
Tekirdağ		Yozgad
E. Pekel		C. Arat

Maliye Encümeni mazbatası

T. B. M. M.

Maliye Encümeni

Esas No. 1/353

Karar No. 5

3 . I . 1945

Yüksek Reisliğe

Tütün ve müskirattan alınacak müdafaa vergisi hakkındaki 2460 sayılı kanunun tadiline dair Maliye Vekilligince hazırlanan ve İcra Vekilleri Heyetince 28 . IX . 1944 tarihinde Yüksek Meclise arzı kararlaştırılıp Gümrük ve İnhisarlar Encümeni mazbatası ile birlikte Encümenimize havale buyurulan kanun lâyihası Maliye ve Gümrük ve İnhisarlar Vekâletleri mü-

messillerinin huzurlariyle tetkik ve müzakere olundu.

Hükümetin mucip sebepler lâyihası ve Gümrük ve İnhisarlar Encümeni mazbatası yerinde görülerek lâyiha esas itibariyle kabul edilmiştir. Yazılışa ait değişiklikler maddelerde görüleceği üzere ayrıca izahı gerektirecek önemde değildir.

Havalesi mucibince Bütçe Encümenine tevdi buyurulmak üzere Yüksek Reislige sunulur.

Maliye En. Rs.	M. M.	Kâtip
İstanbul	Aydın	Ankara
A. Bayındır	A. Menderes	M. Aksoley

Afyon K.	Antalya	Burdur
I. H. Baltacıoğlu	Dr. G. Kahraman	Ş. Engineri
İzmir	Kayseri	Malatya
Ş. Adalan	Ö. Taşçıoğlu	M. N. Zabcı
Tekirdağ		Zonguldak
E. Ataç		Y. Z. Özençi

Bütçe Encümeni mazbatası

T. B. M. M.
Bütçe Encümeni
Esas No. 1/353
Karar No. 36

13. III. 1945

Yüksek Reislige

Tütün ve müskirattan alınacak müdafaa vergisi hakkındaki 2460 sayılı kanunun değiştirilmesine dair Maliye Bakanlığınca hazırlanıp Başbakanlığın 2 Ekim 1944 tarihli ve 6/2603 sayılı tezkeresiyle Yüksek Meclise sunulan kanun tasarısı Gümrük ve İhisarlar ve Maliye Encümenleri mazbatalarıyla birlikte Encümenimize verilmekle Gümrük ve İhisarlar Bakanı Suat Hayri Ürgüblü ve Maliye Bakanlığının adına Vasıtalı Vergiler Umum Müdürü hazır oldukları halde incelendi ve görüşüldü.

Hükümetin gerekçesi ile Encümenler mazbataları incelendi. Bu kanun tasarısının meydana getirilmesini gerektiren sebeplerle alınan izahlar yerinde görülerek tütünden alınacak müdafaa vergisinin bugünkü gelirini düşürmeden tütün satış fiyatlarının ihtiyaçlara göre düzenlenmesini kolayca sağlayacak olan bu tasarı Maliye Encümeninin değiştirilmesi dairesinde Encümenimize de onanmış ve esasa dokunmayan

bazı kelime ve tertip değişiklikleri yapılmıştır. Kamutayın onayına konmak üzere Yüksek Başkanlığa sunulur.

Reis	Reis V.	Bu M. M.
Kastamonu	Edirne	Bitlis
T. Coşkan	M. N. Gündüzalp	B. Osmalı
Kâtip		
İstanbul	Aydın	Bolu
F. Öymen	Gl. R. Alpman	Dr. Z. Ülgen
Diyarbakır	Diyarbakır	Giresun
R. Bekit	Ş. Uluğ	M. Akkaya
Giresun	Hatay	İstanbul
A. Sayar	H. Selçuk	H. Ülkmen
İstanbul	İzmir	Kayseri
H. Kortel	M. Birsal	F. Baysal
Kütahya	Manisa	Rize
H. Pekcan	F. Kurdoğlu	T. B. Balta
Urfa	Yozgad	Zonguldak
E. Tekeli	A. Sungur	E. Erişirgil

HÜKÜMETİN TEKLİFİ

Tütün ve müskirattan alınacak müdafaa vergisi hakkındaki 2460 sayılı kanunun tadiline dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Tütün ve müskirattan alınacak müdafaa vergisi hakkındaki 30 . V . 1934 tarih ve 2460 sayılı kanunun birinci maddesinin «A» fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

A) Tütün ve mamulâtının (Enfiye ve tömbeki dâhil) satış bedellerinin yüzde otuz beşi müdafaa vergisi olarak tefrik edilir.

MADDE 2. — Fevkalâde vaziyet dolayısıyla bazı vergi ve resimlere zam icrasına ve bazı maddelerin mükellefiyet mevzuuna dair alınmasına 17.V.1940 tarihli ve 3828 sayılı kanunun 12 nci maddesinin «A» fıkrasıyla bu kanuna ek 29 . V . 1941 tarihli ve 4040 sayılı kanunun 27 nci maddesinin (I) işaretli 27 . V . 1942 tarihli ve 4226 sayılı kanunun 7 nci maddesinin tütün ve mmaulâtına taalluk eden (I) işaretli bentleri kaldırılmıştır.

MUVAKKAT MADDE — 2460, 3828, 4040 ve 4226 sayılı kanunlar mucibince 1942 ve 1943 malî yıllarında tütün ve mamulâtından alınmış olan müdafaa vergileri mezkûr yıllar gayrisâfi satış hasılatının yüzde otuz dördü alınarak yeniden hesap ve tefrik olunur.

1 Haziran 1944 tarihinden işbu kanunun neşri tarihine kadar satılan tütün ve mamulâtına ait müdafaa vergileri birinci madde hükmüne tâbidir.

MALİYE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Tütün ve müskirattan alınacak müdafaa vergisi hakkındaki 2460 sayılı kanunun tadiline dair kanun lâyihası

MADDE 1. — Tütün ve müskirattan alınacak müdafaa vergisi hakkındaki 30 . V . 1934 tarih ve 2460 sayılı kanunun birinci maddesinin «A» fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

A) Tütün (Enfiye dâhil) ve tömbeki mamulâtının satış bedellerinin yüzde otuz beşi müdafaa vergisi olarak ayrılır.

MADDE 2. — Hükümetin 2 nci maddesi aynen kabul edilmiştir.

MUVAKKAT MADDE — 2460, 3828, 4040 ve 4226 sayılı kanunlar mucibince 1942 ve 1943 malî yıllarında tütün mamulâtından alınmış olan müdafaa vergileri mezkûr yıllar gayri safi satış hasılatının yüzde otuz dördü alınarak yeniden hesap ve tefrik olunur.

1 Haziran 1944 tarihinden işbu kanunun neşri tarihine kadar satılan tütün ve mamulâtına ait müdafaa vergileri birinci madde hükmüne tâbidir.

BÜTÇE ENCÜMENİNİN DEĞİŞTİRİŞİ

Tütün ve müskirattan alınacak müdafaa vergisi hakkındaki kanunu değiştiren kanun tasarısı

MADDE 1. — Tütün ve müskirattan alınacak müdafaa vergisi hakkındaki 28 . V . 1934 tarihli ve 2460 sayılı kanunun birinci maddesinin (A) fıkrası aşağıdaki şekilde değiştirilmiştir:

A) Tütün (Enfiye dâhil) ve tömbeki mamullerinin satış bedellerinin yüzde otuz beşi müdafaa vergisi olarak ayrılır.)

MADDE 2. — Hükümet tasarısının ikinci maddesi aynen.

GEÇİCİ MADDE — 2460, 3828, 4040 ve 4226 sayılı kanunlar gereğince 1942 ve 1943 malî yıllarında tütün mamullerinden alınmış olan müdafaa vergileri adı geçen yıllar gayri safi satış gelirlerinin yüzde otuz dördü alınarak yeniden hesaplanıp ayrılır.

1 Haziran 1944 tarihinden bu kanunun yayım tarihine kadar satılan tütün ve mamüllerine ait müdafaa vergileri hakkında da birinci madde hükmü tatbik olunur.

Hü.

Mak. E.

B. E.

MADDE 3. — Bu kanun neşri tarihinden muteberdir.

MADDE 3. — Hükümetin 3 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 3. — Bu kanun yayım tarihinden yürürlüğe girer.

MADDE 4. — Bu kanunun icrasına Maliye ve Gümrük ve İnhisarlar Vekilleri memurdur.

MADDE 4. — Hükümetin 4 ncü maddesi aynen kabul edilmiştir.

MADDE 4. — Bu kanunu Maliye ve Gümrük ve İnhisarlar Bakanları yürütür.

28 . IX . 1944

B. V.	Ad. V.
<i>Ş. Saracoğlu</i>	<i>B. Türel</i>
M. M. V.	Da. V.
<i>A. B. Artımkal</i>	
Ha. V.	Ma. V.
<i>H. Saka</i>	<i>N. E. Sümer</i>
Mf. V.	Na. V.
<i>Yücel</i>	<i>Sırrı Day</i>
İk. V.	S. İ. M. V.
<i>Fuad Sirmen</i>	<i>Dr. H. Alataş</i>
G. İ. V.	Zr. V.
<i>Suad H. Ürgüblü</i>	
Mü. V.	Ti. V.
<i>A. F. Cebesoy</i>	<i>C. S. Siren</i>